

SATISFAKCIA PRE NEZÁKONNE STERILIZOVANÉ ŽENY JE PREJAVOM ÚCTY K HODNOTÁM ZAKOTVENÝM V ÚSTAVE

(Bratislava, 21. júla) Verejná ochrankyňa práv **Mária Patakyová** sa zúčastnila na zasadnutí Výboru NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny, ktorého predmetom boli nezákonné sterilizácie prevažne rómskych žien. Okrem nej boli na zasadnutí aj dve dotknuté ženy a zástupca a zástupkyňa mimovládnej organizácie Poradňa pre občianske a ľudské práva, ktorá ženám dlhodobo pomáha v boji za dosiahnutie nápravy.

Ombudsmanka vo svojom prejave upozornila poslancov a poslankyne na nevyhnutnú potrebu postaviť sa problému po rokoch čelom. Poukázala na to, že Slovenskú republiku na to dlhodobo upozorňujú aj medzinárodné inštitúcie. Naposledy tak urobila [Komisárka Rady Európy pre ľudské práva Dunja Mijatović](#). V porovnaní so Slovenskom poukázala verejná ochrankyňa práv na situáciu v Českej republike, kde sa štát za nezákonné sterilizácie v roku 2009 ospravedlnil. Nedávno tam prešiel návrh zákona odškodnenia dotknutých osôb poslaneckou snemovňou.

Poslanci a poslankyne výboru nehlasovali za uznesenie, ktoré navrhol predsedajúci výboru Peter Pollák ml., pretože zloženie výboru nebolo uznášaniaschopné. Predsedajúci však uviedol, že bude iniciovať, aby sa vláda Slovenskej republiky ospravedlnila a aby sa prijal zákon zabezpečujúci odškodnenie dotknutých žien. Avizoval, že v tejto súvislosti plánuje zorganizovať okrúhly stôl, na ktorý pozve zodpovedné rezorty, verejnú ochrankyňu práv i zainteresované mimovládne organizácie a poškodené ženy.

„Som presvedčená, že ospravedlnenie a následná satisfakcia je prejavom úcty k hodnotám, ktoré sú ukotvené v ústave a medzinárodných ľudskoprávných dokumentoch, ktorými sme ako štát viazaní. Nezákonné sterilizácie predstavujú hrubé porušenie základných práv dotknutých žien a nesmú ostať bez povšimnutia. Preto na nevyhnutnosť zabezpečenia nápravy opakovane poukazujem. Podporu tejto požiadavke aktuálne vyslovila aj Komisárka Rady Európy pre ľudské práva,“ uviedla verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová.

Dunja Mijatović v súvislosti s nezákonnými sterilizáciami v liste poukazuje aj na [analýzu, ktorú v roku 2018 zrealizovala verejná ochrankyňa práv](#) a jej odporúčaniam vyjadruje plnú podporu.

Komisárka v liste upozorňuje okrem iného na to, že aj Európsky súd pre ľudské práva (ESLP) považuje sterilizácie za závažný zásah do reprodukčného zdravia. Taktiež poukazuje na skutočnosť, že Slovenskú republiku na potrebu vysporiadať sa s problémom dlhodobo upozorňujú aj ďalšie medzinárodné inštitúcie, napríklad Výbor OSN pre ľudské práva. Zároveň uvádza, že aj Úrad Komiséra/ky Rady Európy, na ktorom je aktuálne v čele, vyzýval Slovenskú republiku na nápravu ešte v roku 2003, kedy ju urgoval, aby zaviedla rýchlu, efektívnu a spravodlivú nápravu zahŕňajúcu ospravedlnenie a kompenzáciu.

„Verím, že Slovenská republika vykoná potrebné kroky na nápravu. Takéto porušenie práv je neprípustné a jeho prehliadanie nepatrí do demokratického a právneho štátu,“ uzavrela verejná ochrankyňa práv.